

Sükut ettiren bir parazit!

Kütahya'dan Recep Zifçi: “Şuâlar'da geçtiği şekliyle, Kastamonu'da ehl-i takva bir zat, “Ben sükût etmişim. Eski halimi ve zevkleri ve Nurlar'ı kaybetmişim” diye yakınıyor. Hz. Üstad da ona verdiği cevabı ve hikmetlerini açar mısınız?”

Terk-i Terk

Ehl-i takva olanların sukut ettiklerini hissetmeleri, suud ettiklerini hissetmelerinden daha efdaldır. Çünkü sukut ettiğini hissetmek ucb ve riyadan korur. İnsanın kemale erdim demesi şeytanîdir. Eksiklerini görmesi ve kendini kınaması ise Rahmanîdir. Çünkü kendini eksik gördükçe tövbe edecek, kemale erecek. Kendini kemalde gördükçe ise, kendini tövbeden ve kemalden alıkoyacaktır.

O sebeple Hazret-i Üstad sukut ettim diyen ehl-i takva'ya şöyle diyor: “Belki terakki etmişsin ki, nefsi okşayan ve uhrevî meyvesini dünyada tattıran ve hodbinlik hissini veren zevkleri, keşifleri geri bırakıp, daha yüksek makama, mahviyet ve terk-i enâniyet ve fâni zevkleri aramamakla uçmuşsun.” 1

Şah-ı Nakşibend'in bu meselede mesleği ise şöyledir: “Der tarik-i Nakş-ı bendî lâzım amed çar terk;/ Terk-i dünya, terk-i ukba, terk-i hestî, terk-i terk!” 2

Yani nakşî yolunda dört terk vardır: Dünyayı terk, ahireti terk, vücudu ve nefsi terk ve terk ettiğini terk!

Bu meslekte düğüm, “terk-i terk”tir. Terk-i terk olmazsa, diğer terkler de boşunadır. Terk ettiğini terk etmeyen, kemalini hatırlayıp duran insan, şeytanın oyuncacı oluyor, hakikî kemale erişemiyor.

Amel Ne Zaman Riya Olur?

Üstad Hazretleri bu ince meseleyi mısralarında şöyle işliyor: “Ömür ayn-ı heba oldu; Kemal ayn-ı heba gördüm.” Bu mısraı karşılayan diğer mısraında; “Kemalin lem'ası söndü. Fakat şems-i Cemal var, gör!” diyor.

Aslında kemal dediğimiz şey bize gurur ve kibir veren şeylerden ibarettir! Senin

kemalin yoktur. Sen kemalsizliğinde Cemal güneşini göreceksin!

Bu meseleyi tamamlayan diğer mısraı şöyledir: “Amel ayn-ı riya oldu; emel ayn-ı elem gördüm.” ve bu mısraın karşısındaki mısradaki mısradaki, “Ömür ayn-ı amel oldu; ebed, ayn-ı ömürdür gör!” 3 diyor.

Bu mısralarda da amel dediğin kemalat, riya veriyor. Buna güvenme! Emel dediğin geleceğe dönük planlarının tamamı da sana elem veriyor. Çünkü ahireti hesaba katmadığın her emel, elemden başka bir şey getirmez. Nitekim uzun emel dünyaya sığmaz.

Ömür dediğin süreç ise, mahşerde hesap vereceğin süreçtir ki, bu senin amelindir. Senin asıl ömrün ise ebediyet ülkesindedir. Sen kendini ebediyete hazırla! Ucub ve riya orada geçer akçe değildir. Orada geçer akçe tevazu ve mahviyettir.

Üçüncü Hatvede de, “Nefsini arındıran felaha ermiştir.” 4 âyeti, “Kemalini kemalsizlikte, kudretini aczde, gınasını fakrde bilmek.” 5 olarak tefsir ediliyor.

Amelde Ucb ve Riya

İnsanın kendini kınaması, kusurunu itiraf etmesi, tövbe etmesi kolay bir iş değildir. Çünkü şeytan küçük boşluklardan sızarak insanı kemalinin içinde boğmak istemektedir.

Cüneyd-i Bağdadi’nin bir talebesi “artık ben kemale erdim” diyerek dersleri terk ediyor. Gece rüyasında içinde nehirler akan güzel bir bahçeye girdiğini, orada lezzetli yemekler yediğini görüyor. Kibri daha da artıyor.

Hazret-i Cüneyt bir gün kendisine: “Oğlum! Sen o Cennete girdiğin zaman ‘La havle vela kuvvete illa billâh!’ çek, diyor.

Talebe bu defa tekrar rüyasında o bahçeye girdiğinde “la havle...” çekiyor. Derhal, kendisini kanalizasyon suyunun aktığı yerde buluyor. Meğer kanalizasyon suyunu nehir, çöplükte biten bitkileri Cennet ağaçları ve burayı da güzel bir bahçe olarak gösteren şeytandan başkası değilmiş. Uyanır uyanmaz hatasını anlıyor ve tövbe ederek tekrar ders halkasına dâhil oluyor.

Amelde ucb ve riya, kanalizasyon suyu ve pisliği gibidir. Bu sebeple kulunu ucubtan ve gururdan kurtarmak isteyen Cenab-ı Hak, ihsanını dünyada hissettirmek istemez.

Dipnotlar:

1- Şuâlar, s. 348.

2- Mektubat, s. 31.

3- Sözlür, s. 250.

4- Şems Sûresi: 9.

5- Sözlür, s. 541.